Mopossa pärisee elämän ääni

Kesähelteet eivät ole vaimentaneet kestoaiheita tekstaripalstoilla ja sosiaalisessa mediassa, päinvastoin. Toisia häiritsee koirien haukunta, toisia mopojen kiihdytykset kaupunkiyössä, uutena ärsytyksen aiheena ovat vesijetit. Ymmärrän mielensä pahoittajia. Äänen merkitystä ihmisen ympäristössä on kuitenkin hyvä miettiä laajemminkin.

Ääniongelma on todellinen niille, jotka sitä joutuvat kuuntelemaan ja siitä kärsimään. Ei voi nukkua helteelläkään ikkuna auki kun koirat haukkuvat. Öisin ei saa unesta kiinni, jos mopot kiihdyttelevät ikkunan alla.

Mikä vesijeteissä häiritsee? Ennen rauhallinen ranta on muuttunut pärrääväksi ympäristöksi. Ennen soudeltiin puuveneellä, nyt on elintasoa ostaa hevosvoimaa.

Ääni kuuluu elämään, ääntä kuuluu kaupungeissa, ääni kertoo elämästä. Mopokansa puhuttuttaa. Hurjastellaan ja kilpaillaan, koetellaan rajoja, halutaan mainetta ja asemaa kaveripiirissä.

Onhan se harmillista, kun nuoriso kukkuu yöt, kun ei ole kouluun menoa. Kesätöitä ei riitä kaikille, eikä kaikilla ole pakottavaa tarvettakaan työn tekoon. Aikaa ja rahaa on.

Torniossa on enää kaksi yläkoulua, ammattikoulu ja lukio. Ammattikorkeakoululaiset pärisevät vähemmän. Nuoria on vähän. Tornioon syntyy 200 lasta vuodessa. Tornio menettää 100 ihmistä vuosittain. Kauanko täällä vielä pärisee?

Ensi viikolla alkaa koulutyö. Toivottavasti vanhemmat kousaavat jälkikasvuaan aikaisin nukkumaan. Työssäkäyvien pitää saada lepoa öisin.

Miettikää, jos meiltä kuuluisi vain koirien haukuntaa öisin? Yhtään mopoääntä ei missään? Sellainen Tornio olisi pystyyn kuollut. Torniosta ei saa tulla nukkumalähiö. Mopokansasta kasvaa veronmaksajia.

Nuoret ja vanhat pakkautuvat kaupungin keskustaan. Palvelujen keskittämisen ja tehokkuuden nimissä sinne nousee senioritaloja ja palveluja iäkkäille. Nuoret viihtyvät keskustoissa, pelipaikoilla. Se tuo yhteentörmäystä, myös vaaratilanteita päiväsaikaan.

Poliisi käy syksyisin kouluissa puhumassa liikenteestä. Olisi hyvä, että kaupunkiasukkaat olisivat kiinteämmin yhteyksissä yläja ammattikouluun sekä lukioon liikenneasiassa.

Laajassa kunnassa mopo on yhä useamman kulkuväline kouluun ja kavereiden luo. Keskustelu ja kohtaamiset ovat ongelman ratkaisussa etusijalla. Jeesustelu ei auta tässäkään.

Tornion kuntastrategiassa korostetaan kaupungin elinvoimaisuutta, nuorten viihtymistä, vanhusten palveluita, perheille parasta ja ongelmien ennaltaehkäisyä. Siksi keskustelu aiheesta on tärkeää ja yhteistyö eri tahojen kesken on ajankohtaista.

RAIJA LUMMI
kaupunginvaltuutettu (kok.), Tornio

KIRJOITTAJA löytää mopojen pärinästä positiivisiakin puolia.

vanhukset, sairaat ja eläimet kärsivät paahtavasta helteestä, ja minä. Kansanedustaja Emma Karikin (vihr.) kärsii helteistä, nuori ihminen. Hän vaatii hallitusta ”pysäyttämään turvevimman ja lopettamaan turpeen energiakäytön”. Turvetuottajien mielestä hyvä turvekesä vahvistaa polttoainevarantoja, kun ne olivat keväällä hupenemassa. Kari väittää toimintaa sekopäiseksi.

Milloin vihreät ovat ymmärtäneet energiapolitiikasta mitään? Se, että turpeen polton laskennalliset hiilidioksidipäästöt ovat kivihiilen luokkaa, on vihreää politiikkaa, millä ei ole todellisuuden kanssa mitään tekemistä.

CHP-laitokset (sähkön ja lämmön yhteistuotanto) ovat huoltovarmuuden vuoksi erittäin tärkeitä. Vihreällä politiikalla ne on ajettu ahdinkoon.

Kaukolämmitysjärjestelmämme on maailman paras. Siihen käydään tutustumassa pitkin maailmaa. Kiertotalous on trendikästä. Rovaniemellä on lähdetty kiertotalouskaupungiksi. Puuhakkeesta ja turpeesta tuleva tuhka hyödynnetään uudelleen kiertoon.

Kari kauhistelee hiilidioksidipäästöjä, ymmärtämättä tätäkään - populismia. Rovaniemen Suosiolan voimalaitos on investoinut

TURVE pärjää hyvin energiamuotojen päästövertailussa, kirjoittaja muistuttaa.

kymmeniä miljoonia päästöjen vähentämiseksi ja laitoksen tehostamiseksi. Se käyttää 60 prosenttia puuhaketta ja 40 turvetta. Öljyn tarve on laskenut prosenttiin.

Savukaasupesurin käyttöönotto vähensi päästökaupan kasvihuonepäästöjä 58 prosenttia verrattuna vuoteen 2008. Savukaasupesurilla hukkalämmöstä otetaan talteen kaukolämpöä, joka vastaa noin 1000 rekkakuormallista haketta tai turvetta tai hieman yli 9000 tonnia raskasta polttoöljyä.

Vihreällä politiikalla on valitettava tapa, että se kuvittelee verottamalla vähentävänsä päästöjä. Edellisen hallituksen energiasta

vastaava ministeri Jan Vapri lupasi, että turpeen ver alennetaan. Sitä alennetti kin verran, muttei tasoll Nykyhallitus on sitä laske solle, että energialaitoste tarvinnut korottaa suur hintojaan. Siitä ovat hyö kotitaloudet ja ilmasto.

Eivät päästöt verottam hene, siitä kärsii vain köyh pakko. Vihreät eivät ole k tuneita ilmastosta, vaan ih kiusaamisesta. Millainen dän hiilijalanjälki? Synkän Erästä toimittajaa lainate reitä vihataan korpimailla män kuin susia”. Hyvin il

KALERVO BJÖ

Omaa osaamista rakentamalla kohti tulevaa

ALAKERTA

16-vuotias Maija on aloittanut liiketalouden ammatillisen perustutkinnon Lapin koulutuskeskus REDU:ssa. Hän on vielä hieman epävarma valitsemastaan alasta, mutta silti luottavainen tulevaisuuden suhteen.

Maija tapaa ohjaajansa, jonka kanssa keskustelu etenee opintojen tavoitteista ja toiveista tulevaisuuden unelmiin. Niiden toteutumista pohditaan oppilaitoksen eri oppimisympäristöihin sijoittuvien osaamispolkujen avulla. Tavoiteltavat ja tulevaisuuteen suuntaavat asiat kirjataan Maijan henkilökohtaiseen kehittämissuunnitelmaan eli HOKS:iin.

Viime kesänä Maija oli kesätöissä pienessä kansainvälisiä asiakkaita palvelevassa matkailuyrityksessä. Siellä hankittu kansainvälinen osaaminen tunnustettiin opinnoiksi ja osaksi tutkintoa. Maija sai myös kuulla mahdollisuudesta työssäoppimiseen ulkomailla ja saada sitä kautta tutkintoonsa kuuluvia opintoja ja vahvistaa kansainvälistä osaamistaan – osana kansainvälistä polkua.

Maija kertoi kesätöissä syntyneestä ajatuksesta perustaa oma yritys tulevaisuudessa. Myös tätä ajatusta – ehkä vielä unelmaa – Maija pohti yhdessä ohjaajansa kanssa. Valmiuksia ja tukea yrittäjyyteen päätettiin vahvistaa valitsemalla opintoja Matkalla yrittäjäksi-polulta.

Esimerkkimme Maija voi olla yksi niistä opiskelijoista, jotka aloittivat tänä syksynä opintonsa Lapin koulutuskeskus REDU:ssa toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin ja uudistettujen tutkintojen perusteiden mukaisesti. Ammatillisen koulutuksen reformin keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa nuorille ja aikuisille joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja. Toisena keskeisenä tavoitteena on edistää osaamisperustaisuutta ja aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista mukaan lukien arkioppiminen.

LAPIN koulutuskeskus REDU:n hallinnoimassa Erilaisia Polkuja Pitkin Ammattiin-hankkeessa (EPPA) rakennetaan uusia lappilaisia toimintatapoja ammatillisen koulutuksen reformin hengessä. Tavoitteena on tehostaa ammatillisen koulutuksen läpäisyä ja mahdollistaa sujuvia siirtymiä ammatillisesta toisen asteen koulutuksesta työelämään tai jatko-opintoihin – ohjata, neuvoa ja tukea nuoria oman tulevaisuutensa rakentamisessa.

Ammatillisen koulutuksen reformin keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa nuorille ja aikuisille joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja.

Ammatillisen koulutuksen reformi mahdollistaa opintojen henkilökohtaistamisen. EPPA-hankkeessa sitä toteutetaan rakentamalla opiskelijoille mielekkäitä oppimisympäristöjä ja pilotoimalla kuusi erilaista osaamispolkua painottuen joko digitaalisiin oppimisympäristöihin, työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen, kansainvälisyyteen, yrittäjyyteen, tuettuihin työpajoihin tai suuntautuen jatko-opintoihin korkeakouluissa.

Osa tänä syksynä aloittavista opiskelijoista pääsee jo mukaan EPPA-hankkeessa kehitettäville osaamispoluille.

Koska toisella asteella opintojaan käyvä nuori on oman tulevaisuutensa äärellä, hankkeessa pyritään vahvistamaan nuoren itsetuntoa ja aktiivista asennetta oman tulevaisuutensa tekemiseen tulevaisuusohjauksen menetelmin. Ohjauksessa pohditaan nuoren kanssa erilaisia tulevaisuuden mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja hänen omista lähtökohdistaan. Opiskelijaa tuetaan oman yksilöllisen tulevaisuuden rakentamisessa osana sosiaalista ympäristöä ja yhteiskuntaa. Lisäksi perinteisestä ammatti-identiteettiajattelusta on tavoitteena siirtyä kohti osaamisidentiteettiä, joka huomioi ketterämmin tulevaisuuden työelämän muuttuvat tarpeet ja jatkuvan osaamisen kehittämisen.

EPPA-hankkeessa tuetaan reformin toteutumista myös opettajien, muun ohjaushenkilöstön ja työelämän ohjaajien täydennyskoulutuksella, joka vahvistaa valmiuksia erilaisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien opiskelijoiden ohjaukseen sekä osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Lisäksi hankkeessa vahvistetaan toisen ja korkea-asteen koulutuksen välistä yhteistyötä kouluasteelta toiselle siirryttäessä.

Miten Maija hyötyy henkilökohtaisesti ammatillisen koulutuksen reformin uudistuksista ja EPPA-hankkeen kehittämistyöstä? Tulevaisuusohjaus lisää Maijan itseohjautuvuutta ja luottamusta tulevaan. Osallistuessaan valitsemilleen oppimispoluille Maijan kansainvälinen erityisosaaminen kehittyy ja saa valmiuksia perustaa oman yrityksen.

Opintojen edetessä, mikäli kiinnostusta löytyy, Maijalla on mahdollisuus osallistua myös korkea-asteen koulutuksen polulle. Hän voi suorittaa korkeakouluopintoja jo toisen asteen ammatillisen tutkinnon aikana ja sujuvoittaa siten siirtymistä korkeakouluopintoihin ammatillisen tutkinnon jälkeen.

EPPA – Erilaisia polkuja pitkin ammattiin-hanke toteutetaan 1.1.2017–31.5.2020 Euroopan sosiaalirahaston ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen rahoittamana. Hanketta toteuttavat yhteistyössä Lapin koulutuskeskus REDU, Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto.

RITVA VARTIAINEN
TtM, projektipäällikkö, Lapin koulutuskeskus REDU
PÄIVI HOLOPAINEN
YTM, suunnittelija, Lapin yliopisto
JONNA LÖF
KM, hankekoordinaattori, Lapin ammattikorkeakoulu
JARI KOIVUMAA
YTT, asiantuntijaopettaja, Lapin koulutuskeskus REDU

Uppotukit pO Oikaraisesta

● Oikaraisissa Ken olevan Nuottisaaren ranta on oivallinen es jokiyhtiön toiminnas noilta löytyy uppotuk kokonaan tai osittain hautautuneina.

Tukit eivät useimn vaarallisia kuin perä reille. Vaarallisia ova rakenteet, jotka erin törröttävät joen pohj nalle näkyen tai juu ri pinnan alle kätkey rikkovat veneen poh vaarallisia leikkiville rannalla kahlaaville yleensäkin.

Kemijoki Oy on ve purkamaan uittorak poistamaan uppotu päätyttyä. Kysynki edustajalta, milloin tarkoitus toteuttaa p työ Nuottisaaren yn kohdalla?

KARI R